

Klimatkrisen kräver helhetssyn – har vår nya miljöminister en sådan?

Regeringen ska nu satsa 400 miljoner på klimatåtgärder enligt ett pressmeddelande från Miljödepartementet ” Klimatsäkra Sverige – 400 miljoner kronor till lokala klimatsamordnare och nytt klimatanpassningscentrum vid SMHI”. Pengarna ska alltså läggas på att anställa klimatsamordnare på länsnivå och ett nytt klimatanpassningscentrum vid SMHI.

Om regeringen menar allvar i sin strävan och sitt ansvarstagande måste ett helhetsgrepp kopplas på klimatfrågan. Det helhetsgreppet omfattar allt från produktion (resurser, energi samt finansiering) till konsumtion. Det handlar om hållbarhet och hushållning med resurser, både ekologiskt, ekonomiskt och socialt. Tar man inte helhetsgreppet är vi dömda att få rycka ut och ”rädda bränder och stoppa översvämningar” utan någon utsikt att lösa de grundläggande orsakerna.

Regeringens 400 miljoner är en begränsad åtgärd inom ramen för "business as usual". Det vi står inför handlar om den största omställningen av det mänskliga samhället sedan vi övergick från att vara jägare/samlare till att bli ett bofast och jordbrukande folk.

Det handlar således inte om ett fenomen som kan motverkas genom information och rådgivning om klimatanpassning, det handlar om en rad stora åtgärder som bör ske samordnat. Allt fler börjar inse sambandet, samtidigt som de blir besvikna på politikernas bristande åtgärder.

Hela Sverige skall leva är drivande inom Omställning Sverige, en del av den internationella rörelsen Transition Initiatives. Omställningsrörelsen är ett nätverk av personer och organisationer som förenas av en ambition att möta de utmaningar som följer av kombinationen oljetopp och klimatförändringar. Aktiviteterna är lika skiftande som deltagarna, från filmvisningar och klädbytdagar till stadsodling och initiativ inom förnybar energi.

Det lokala agerandet stötts för närvarande av ett stort antal lokala grupper, studieförbund och kommuner som har insett vikten av ett lokalt engagemang kring helheten miljö – ekonomi – energi – sociala frågor. Den senaste aktiviteten ägde rum i Alfta, Hälsingland, under rubriken ” Rättvist Alfta – dialog – miljö – omställning”. Kommande aktiviteter är till exempel ”Framtidsveckan” i Örebro. Därefter kommer ”Ett annat Göteborg är möjligt”. Alla har det lokala perspektivet i en global helhet.

Vi måste inse att det är det de lokala strukturerna som har de största möjligheterna att vidta effektiva omställningsåtgärder. Det behöver dock förstärkas och stödjas genom en omställningsinsikt i politiken.

Det är dags för regeringen att inte bara behandla symtomen utan att också agera utifrån en helhetssyn som möter de lokala initiativen i ett samlat grepp och stöttar alla de krafter som engagerar sig i det lokala omställningsarbetet. Regeringens 400 miljoner till klimatåtgärder är för lite. Dessutom borde åtgärderna få ett annat upplägg och en annan spridning. De borde satsas på de lokala miljö-, energi-, och ekonomiaktiviteter där lokala grupper, miljörörelsen, studieförbunden samt kommuner och länsstyrelser med flera skapar lokala planer för att möta framtidens stora utmaningar.

Vi uppmanar därför regeringen att inte enbart satsa på en klimatanpassning utan på en realistisk omställning tillsammans med alla lokala krafter som ryms inom omställningsrörelsen och Hela Sverige ska leva. Det är en angelägen uppgift och en spännande utmaning för vår nya miljöminister, Lena Ek!

Inez Abrahamzon och Karl-Erik Nilsson, ordförande Hela Sverige ska leva